

կուժիւն հրատարակող անձինք, պէտք էր մտածէին և համոզուէին որ երբ ազգային կանոնադրութեան նախնական կամ հիմնական սկզբունքներ ի կարգի կը դրուէին, բնաւ երբէք չէր մտածուէր և ոչ ոք կերպէր ազգային եկեղեցական ընդհանուր օրէնսդրութիւն կամ հաւատոյ եւ կրօնի վարդապետութիւն յորինել, որ անշուշտ ձեռնհաս իշխանութեան սեփական իրաւունք եւ պաշտօնն է, այլ վիճի եւ տարաձայնութեան նիւթ եղած քանի մը խնդիրներ, որոնք խառն են ընդ քաղաքականի եւ ժողովրդեան միջամտութեան՝ պարզել եւ որոշել, եպիսկոպոսաց ժողովոյ թողով ընդարձակագոյնը եւ պատշաճը քննել եւ յորինել, այսինքն Հայ Կաթողիկէ հասարակութեան օրէնքները եւ կանոնները որոշել եւ հաստատել ըստ եկեղեցական եւ կրօնական սկզբանց, բնականապէս իրենց կանոնաց համեմատ, որ բնաւ երբէք վիճի եւ տարակուսի ներքեւ չէ։ Սինհոդոսի է գիտնալ եթէ ունի կամ ոչ վերնագոյն ժողով, պէտք է եւ երբ եւ ինչպէս դիմել առ այն կամ ոչ որովհետեւ իւրախանչիւր վիճակ կամ պաշտօն ունի իր կանոնը եւ այն կանոնի համեմատ վարուիլն ալ իր սրբազան պարտքն է, որմէ դուրս անիշխանութիւն է եւ անհնազանդութիւն կը տիրէ։

Երկրորդ խորհրդածութիւնն կամ առարկութիւնն է, Սինհոդոսի վերայ արտաքին ճնշումն պատճառելու արգելքը, որ ազգային կանոնադրութեան մէջ որոշակի նշանակուած է. սակայն ասոնց հարցնելու է թէ միթէ կարելի է և արժան է ճնշումն դործածել եպիսկոպոսաց Սինհոդոսի վրայ։

Այդ ճնշումն բաւը ինչ մտքով և ինչ արամադրութեամբ կանոնադրութեան մէջ դրուած է, պէտք չէ իմաստը փոխել և չէ արժան այնպէս առնուլ և հրատարակել այնպէս, ինչպէս կը խորհին ոմանք, որոնց նպատակը ուրիշ բան չէ, բայց եթէ կանոնադրութեան մէջ ճշմարտութեան հակառակ ոգի գտնել և հնարել, բոլորը եղծելու համար. ըստ որում իրենք ալ գիտեն և համոզուած են որ ազատ ընտրութեանց մէջ արտաքին ճնշումը և բռնութիւնը խնդրոյն ծանրակշիւթիւն կը պատճառէ և արդիւնքը անվաւեր կընէ. Հասարակութիւնը մեծ համարմունք և չափազանց վստահութիւն ունի իր թեմական եպիսկոպոսաց վրայ և պատճառ չունի արտաքին միջոցներով ճնշել և զսպել իրենց ազատութիւնը. իսկ եթէ այդ ճնշումն բաւը ուրիշ նշանակութիւն ունի. իրենց կիսնայ դրով բացատրել և հրատարակել, որպէս զի վայելուչ պատասխանը ընդունին... փոխանակ տունէ ի տուն պարտեղով պարզամտաց խաղաղութիւնը վրդովելու տպագրութեան ասպարէզը ելլեն համարձակ և իրենց միտքը ամուսուն յայտնեն։

Երրորդ խորհրդածութիւնն կամ առարկութիւնն է կանոնադրութեան մէջ դրուած մ, պարբերութիւնն, որով կը ծանուցուի թէ հիմնական կանոնք անփոփոխելի են. որոնց ներկայումս կառարկին թէ եկեղեցական օրինաց բոլորովին հակառակ է։ Այսպիսեաց հանած աս տեսակ դժուարութեանց հարկէ համառօտիւ միայն պատասխանել որ եթէ ուշադրութեամբ և անկողմնակալ ոգով քննուելու բոլոր այդ պարբերութիւնը, եկեղեցական ոգւոյ հակառակ բացատրութիւն անհնար է գտնել. ըստ որում ինչպէս որ վերը յիշատակուեցաւ, հիմնական սկզբանց մասը պարունակող պարբերութիւնը եկեղեցական կամ կրօնական առանձին տեսութեամբ առնուած և գրուած չէ, այլ իբր ընդ քաղաքականի այսինքն Օսմանեան Պետութեան օրինաց և հասարակութեան միջամտութեան կապակցեալ և անբաժանելի. այնպէս որ եթէ Օսմանեան Պետութիւնը հաճի իւր իրաւունքը զոհել և հասարակութիւնն ալ եթէ ապագային մէջ հրաժարի իր միջամտութենէ, ան ատեն ինքնին կը հետեւի թէ ոչ միայն փոփոխելի են այլ և բոլորովին ջնջելի։

Չարմանալին այն է որ ազգային վերջին կանոնադրութեան մէջ հակառակութիւն կամ հակառակութիւն երազել և հնարել ջանացողը կամ ազգային վերջին կանոնադրութիւնը հիմնովին ջնջել աշխատողը, սոյն կանոնադրութեան շնորհած պաշտօնները ստանձնած են և անոնցմով ալ կը պարծենան։

Ուրեմն նախ թողուն այն պաշտօնները և ապա ջանան եղծանել և ոչնչացնել. որովհետեւ թէ ընդունել և թէ հակառակել՝ արի և խոհեմ մարդու գործ չէ, ազգային կանոնադրութեան արամադրութեանց համեմատ սոյն կանոնադրութիւնը դործադրելու համար պաշտօն յանձն առնուլ և միւս կողմէն ալ բանիւք և արդեամբ սոյն կանոնադրութեան ոգւոյն հակառակելը...

Այս և այսպիսի խորհրդածութեանց վրայ աւելցաւ այս օրերս Կաթողիկոսական փոխանորդի ընտրութեան խնդիրը։

Եստ օր չանցաւ, Ամեն. և Գերբ. Հոգեւոր Տէրն՝ Ընդհանուր ժողովոյ բոլոր անդամոց հրահանգ խաբեց փոխանորդութեան արժանաւոր և յարմար երեք եկեղեցական որոշել, ազատ թողով գիրներ գաւառական եպիսկոպոսաց ալքուէ տալ. Ընդհանուր ժողովոյ անդամք երկու տարիէ ի վեր գիտէին թէ Կ. Պոլսոյ մէջ Կաթողիկոսական փոխանորդ մը պիտի դուրս տար ազգային կանոնադրութեան. քանի որ ծրագիրը ամենուն ձեռքը կը գտնուէր և իւրաքանչիւր երեսփոխան պարտք ունէր երկու տարիէ ի վեր արժանաւոր և յարմարագոյն անձինքը խորհիլ և քորովիլ և կենթադրուի թէ իւրաքանչիւր ոք այնպէս ըրած է. և ոչ ոք յանկարծակի չէ եկած։

և ըստ այնմ հրահանգի ընտրութիւնը կատարուեցաւ ի գոհունակութիւն սրտի թէ՛ Ընդհանուր Ժողովոյ և թէ՛ բոլոր հասարակութեան։ Մինչեւ ցընտրութիւն փոխանորդի ոչինչ վիճաբանութիւն ծագեցաւ, ոչինչ դժուարութիւն տեսնուեցաւ և ոչ ինչ ալ առարկութիւն եղաւ, այլ երբոր ընտրութիւնը կատարուեցաւ, այնպիսի խօսքեր և առարկութիւններ ծագեցան և հասարակութեան մէջ սկսան տարածուիլ, զորս պէտք էր կամ ընտրութենէ առաջ հանել և հրատարակել և կամ ընտրութեան օրը յարուցանել և յուզել. ապա թէ ոչ կատարուած ընտրութենէ վերջը վէճ յարուցանելը անվայելուչ է, մանաւանդ այն պիտի վէճա դժուարութիւն որ չէ համաձայն եկեղեցական կարգադրութեանց և օրինաց. որովհետեւ եթէ իբր եկեղեցի պիտի ընդունուի Կ. Պոլսոյ համար Կ. Պոլսեցի առաջարկել և կարգել, ան ատեն հարկ կըլլայ հետեւեցնել թէ իւրաքանչիւր գաւառ ալ իրաւունք ունի Առաջնորդ Եպիսկոպոս ունենալ իր գաւառին եկեղեցականներէն, եթէ Երեւանի մէջ ոչ տեղացի եւ քաղաքացի բարձր և ամենաբարձր պաշտօններ կրնան մեծ ու վերնագոյն պաշտամանց հասնիլ այլ և այլ քաղաքներու և գաւառներու համար և եթէ ոչ Կիլիկիոյ եպիսկոպոս մի կրնայ Կիլիկիոյ Աթոռոյն յաջորդ ըլլալ, ի՞նչ պատճառաւ արդեօք գաւառացի եպիսկոպոս կամ եկեղեցական մի անկարող պիտի ըլլայ Կաթողիկոսական փոխանորդութեան պաշտօնը վարել Կ. Պոլսոյ մէջ. իսկ եթէ Կ. Պոլսոյ համար առանձինն եւ մասնաւորապէս զարտուղութիւն կամ առանձնաշնորհութիւն կայ, պէտք է ցոյց տալ և հաստատել և ան ատեն ամեն լեզու կը դադրի խօսելէ. ապա թէ ոչ ինչպէս որ Կ. Պոլսեցի և կամ գաւառացի ո՛ր և իցէ եկեղեցական անհատ իրաւունք ունի եղած ընտրութեան համեմատ գաւառներու և իր հայրենիքէն դուրս թեմերու մէջ առաջնորդութեան պաշտօնը վարել, այնպէս ալ գաւառացի եպիսկոպոսներ և քահանայք իրաւունք ունին եղած ընտրութեան համեմատ թէ Կաթողիկոս Պատրիարք կարգիլ և թէ փոխանորդութեան պաշտօն վարելու որ Կաթողիկոսի բնակութիւնը հաստատեալ է։

1890 Յուլիս 13

Էրդրումնա պուլունան էրմէնի մէրիսասար Գեր. Իւթիւճեան Գէորգ Էֆէնտի Էսպապը սըհհէեէ մէպնի Տէրիսատէթէ կէլէճէկինտէն, րիւթպէթլու Բաթրիգ Էֆ. հազրէթլէրինին. Խարութ մէրիսասար Լեւոն Էֆէնտիկի մուվադգաթէն Էրզրումնա կիտէթէ խտմէթի վէթեպէթի իյֆա իթմէեէ տալէթ իյէմիշ օլտուղու, Սապահատ օգուճմուշ տուր։

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Քիէլ(Ամանիա), 24 յուլիս. - Քիէլէր Տէլթուճկ զազէթասըն պէեանընա կէօրէ, Ֆրանսոյ ամիրալ Բլաշըն կէլիպ մուէսսիսաթը պահարիեյի պիտարէթ իտէճէկինտէն Քիէլ մէմուրիյնի պահարիեյին մայիւմսթը եսգ տուր։

Գարսպատ, 24 յուլիս. - Գոպուրկէր Տէլթուճկ զազէթասըն Սագս. Գոպուրկ տուգասը բրէնս Էրնէսթին Տիգ - Նէօվիէմ Սիէթը զազէթասը մուսպիլիթիւնտէն պիլիյի կէօրիշ. իտէկինտէ տայիլ Ֆրանսոյ զազէթասըն վիտիկի համատիլ թէքզիպէ մէմուր օլմուշ տուր։

Բարիս, 24 յուլիս. - Ֆրանսանը Տէրիսատէթ սէֆարէթի սէրքեթիպ վէ Էվրապ մէմուրը Մ. Ութրէյ Լէթիսն Եթէօր նիշանընը վալիէլիք րիւթպէսինն նախ օմուշ տուր։

Պիւտեճէ գոմիսիտու՝ ալքուշ (Խուրիթթօ) վէրիկիւնին 230 ֆրանկա իպալղ իտիմէսինն տայիլ Մ. Տիւպօանըն թէքիֆինի միւղաքէրէ իտէճէթ տիր։

Իթալիա սէֆիլի ժէնէրալ Մէնապրէանըն, յուլիս 17 տէ իթալիա պայրաղընա վագը օլան հազարէթտէն տուեթ թարզիեէ թալէպիթ. տիկինն տայիլ զազէթասըն վէրտիկի համատիլ թէքզիպ օլտու. Եօր. Պաղը զազէթալար, պու մատտէյի միւպալէղալը եսպմըշ օլան նիսին Բէնսիէթօ նամ զազէթասըն լաղվ իտիմէսինն քէմալը մէթանէթլէ թալէպ իտիեթուր։

Պիւլքէլ, 24 յուլիս. - Գրալ պէլէսիեէ Տէլթէթիւնն ուպուտիեթթեմ մէմէսին գապուլ, վէ ճէվապընտա, հէրքէսին Պէլճիդանըն մուհաֆազալ իսթիգլալիեթիւն չալըմալարըն նասիհթաթ իթմիշ տիր. Գրալը միւշարիլէյի գանուըն Էսասիկ միւթէալիք պիլճի մէ վէզաիֆինի թէմամըլա իճրա իթմիշ օլտուղու. նա տայիլ մէքըլուր ուպուտիեթթեմ միւնտէթի միւնտէթիճ օլան մէտհիեէեէ ճէվապընտա, մէմէթթէթ խտտ. մէթ իթմէթալէն պալգա հիշ պիլարղու վէ հըրըն չանը օլմամըշ օլտուղունու, վէ եէկտիկիլինն միւթէպըպէն մագամը հիւթիւթէթ կէլէն քեաֆֆէյի ֆըրգալարըն միւթէսալիէն քէնտի Էմիլիէթիւն հազգալըն օլտուղունու պէեան իթմիշ տիր։

Բարիս, 24 յուլիս. - Օգոստոսուն տօղուզունու կիւնիւ եանի Մ. Բիպօնուն խարիճի բօլիթիգասընա տայիլ բարլամէնթօտա վուգու պուլաճաղը իլան օլունան միւղաքէթթը մուհիմէսինն իճրասընտան ոսրա, սեան վէ մէպուոան մէճիլթէրինն տէվրէի իճթիմալէրինն իթթամ վէրիլմէսիլ րէյիսի ճիւմհուր թարաֆընտան Էմր օլունաճաղը միւհիմէսիլ տիր։

Պէրլին, 24 յուլիս. - Իմքէթաթօր վիլիէլմին Բուսիա իմքէթաթօրունու զիեարէթ իթմէսինն գաթիէն քաբար վէրիլմիշ տիր. Մայիւմսթը մէվուգէեէ նէղաբէն, Ամանիա իմքէթաթօրուն օգոստոսըն րումինն պէչինճի կիւնիւ Բէթրէսպուրկա վասըլ օլաճագ տըր։

ՐՈՒՄ ԲԱԹՐԻԳԼԻԿԻ ԻՄԹԻՆԱԶՈՐ

Մէջքերը բաթրիգլաններն թէր-
ճեմանը էֆեբարը օլան էլէլէլաւ-
թիբի Ուրիմիա նամ զազէթանըն
չըգան չարչենպիհ կիւնքի նիւմը-
լու նիւսիւնսինտէ պէր վէճհի աթի
օգուճմուշ տուր :

Մէսաիլի եէվմիւնէի մուհիմէ հազ-
գընտա յուլիս Կ թարիիլիլ թագ-
աիմ գըլընան թագրիւրտէն վէ
բաթրիգ հազրէթլէրինն սատրա-
զամ հազրէթլէրիլէ վուգու պու-
լան միւքէրէր միւլազաթլարըն-
տան սօնրա, ճուսաա իրթէսի կիւ-
նիւ սատր միւլարիլէյնէ պիր թագ-
րի տահա իրաւ գըլընմը տըր :
Բաթրիգլաննէտէ պու իբի թագրի-
րին ճէվապընա սապըրսըզլըլա
պէլընիիօր : Պու կիւն իբի մէճիւս,
եանի Սէն-Սիւստ վէ միւլիթլէթ
մէճիւս, սուրէթի ֆէվգէլաւտէտէ
ազար իճթիմա իտէճէթլէր տիր :

Տիւնքի Լէվանթ Հէրալտա կէ-
րիւմիւշ տիր :

Բէնչէնպիհ կիւնիւ, Բուժ բաթ-
րիկի էֆէնտի հազրէթլէրի՝ րէֆա-
գաթընտա Եէնի տիւնեա Տիմիթ-
րաքի էֆ. հազրէթլէրիլէ Սէն-Սի-
ւոտ ազապընտան իբիսի պուլու-
տուղու հալտէ, Եըլտըզ սէրայը ա-
լիսին աղիմէթլէ, գարինի սանիի
հազրէթի Շէհրեմարի Հաճի Ուլի
պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի թարա-
ֆընտան գապուլ օլուճուպ, քէյ-
ֆիէթ, զաթը հազրէթի Բասիշա-
հիէէ աշղ ու պէեան գըլընմը, վէ
զաթը Շէվքէթմէապ հազրէթլէրի
տաիլ, սէլամը սէլամէթէնճամը Շէհ-
րեմարիլէրիլէ պէրապէր, օ կիւնիւ
հուղուը Հիւմանուշարընա քէնտի-
լէրինի գապուլ պուեուրամեա-
ճաղարըն պէեան պուեուրմուշար
տըր :

Օլ վազըթ բաթրիգ հազրէթլէ-
րի՝ Բուժ բաթրիգլաննէսինն իմ-
թիեազաթը վէ Պուլկար բիսօթօթ-
լարընն պէրաթլարը հազգընտա

զաթը հազրէթի Շէհրեմարիէ պիր
իսթիսանամէ թագաիմ իլլէմ.քլէ,
իշպու իսթիսանամէ թարաֆը հազ-
րէթի Բատիշահիտէն սէր քեթիպի
ճէնա Կր Շէհրեմարի Սիւրէյնա բաշա
հազրէթլէրինէ իրաւ պուլլըրմուշ
տուր : Բաշաի միւլարիլէյն հազրէթ-
լէրի՝ բաթրիգ էֆ. հազրէթլէրին-
տէն պաղը իղահաթ թալէպ պու-
եուրմուշար, վէ իղահաթը վա-
զընաը արզը աթըպէյի իւլեա իլ-
լէեէճէթլէրինի իֆատէ իթմիլէր
տիր :

ԻՍՏԱՆԸ ԲԵՍՄԻ

Իսթանպուլ գաւազընտան պիթթան-
զիմ աթըպէյի իւլեաը հազրէթի Խի-
լաֆէթ քէնաշիէէ արզ վէ թագաիմ գը-
լընմը օլան իւլամը շէրի մանթուգընճա,
Հուրրիի Զիւլիճճէի իւլ Շէրիֆի ճու-
մաա կիւնիւնտէն մազպուլ վէ միւլէ-
պիւր օլմարը հասէպիլէ, շէհրի մէզբիւ-
րուճ օնուճու եարընքի բազար կիւնիւ
կյուի սայիսի առնը օլմազ մուգարրէր
տիր :

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւնքի ճուսաա կիւնիւ Ելամըզ-
րէմիլ ալիսի Համիտիէ ճամիւսինտէ
իճրա պուլլըրուպ, իշպու րէմիլ
ալիսի միւլաշէտէ իթմէք իւզրէ,
Խաբանիա սէֆիւրինի մասամը վէ
պաշ թէրճէմանը վէ 30 գատար
միւլէպէր սէյնաշար ապիլէյի
մաիսուսէտէ հազըր պուլուճուշ-
լար տըր :

Եուճան սէֆիւրինի պիրաւտէրի
օլուպ, կէնէնտէ շէհրիմիլէ կէլմիլ
օլան բրէն՝ Ժօթ Մալլըթօթրտաթօ,
պու քէրէր Վիէնպեա աղիմէթ իթ-
միլ տիր :

Միւմաիլէյն, Զիւրիքէօյիւնտէ քեա-
լին Բուժ մէքթէպիլէ 1000 ֆրանզ
վէ ճէմիլէթի էտիպիէէ տաիլ
1500 ֆրանզ իհտա իլլէմիլ տիր :

Պուլկարիսթան մասալաթկիւ-
զարը Մ. Վուլգօյիլէ էվլէլէր կիւն
Պապը Ուլիտէ սատրազամ հազրէթ-
լէրիլէ միւլազաթ իթմիլ տիր :

Իսթանպուլ վալլէլար գուճա-
նիսաը տիրէթթօր : Մ. Նալէյմա-
կէր տիւն Բարիսէ միւլէվէճճիհէն
շէհրիմիլտէն հարէքէթ իթմիլ տիր :

Նէֆիսի իզմիտ սանճաղլլա ճի-
վալ իսկէլէլէրտէ պուլուճան Բու-
սու մաթ տալլէլէրինի թէֆթիլ ի-
շին կէնէնտէ Տէրիսաւտէթտէն ի-
գամ պուլլըրմուշ օլան էտիլնէ վէ
միւլհազաթը միւլէթթիլի Ուլիպ պէյ
էֆէնտիլէն իղաւմաթը ու մէրէսիլ-
լէ 70 80 պիլ զրուշ վարիտաթը
մէքթու մէնն զահրէ չըգարըլմը
օլաուգու մէվսուղէն խապէր ալըն-
մը տըր :

Շիքրէթի Խայրիէէ հիտապընա
Հօնորատան կէնէն վարօրուճ թէճ-
րիւպէսի՝ տիւն Զախարաքի գար-
թանըն գօմանտաթը թահթընտա
իճրա իտիլմիլ, վէ պիր հաֆթաեա
գաւաթը իլլէեէպիլէճէլի անլալը-
մը տըր :

Մէջքերը վարօրուճ թէղեինաթ
վէ թագաիմաթը տաիլիլէսի միւ-
քէմիլ օլուպ, պիրինճի գամարա-
սընն մէֆրուշաթը զիեաւտէսիլէ
միւլէյնէն, վէ նէրաթիլէնի գատէմ-
լէրինէ անաղլարըն գալմալըն մէնն
իշին պիրէր բարա լաթիլը գօնու-
մուշ օլաուգու կիպի, մէջքերը գա-
մարանըն բէնչիլէլէրտէ զանէթ
կէնիլ տիր : Եան գամարալարըն
տէօշէմէլէր իբէլի գուճալտան
վէ բէրալէլէրի զարիֆ, վէ իբիճի
գամարանըն մէֆրուշաթը տա, տի-
կէր շիքրէթ վարօրալարըն պիրին-
ճի գամարալարը մէֆրուշաթընա
մուտալ տիր : Պու վարօրուճ պիրի
գըլտա վէ տիկէրի տալլուճապտա
իբի տիւմէնի օլուպ, տալլուճապ-
տալի տիւմէն պուլար վասըթա-
սըլլա իտարէ օլուճմապտա տըր :
Պատընլարա մաիսուս օլարազ մէր-
մէր տէօշէլի պիր տէ ապտէսթիա-
նէսի վար տըր : Վարօրուճ մաթի-
նաւը 90 պէյկիր գուլվէթինտէ օ-
լուպ, սաաթտա 15 միլ մէսաֆէ
գալթթ իտէպիլէճէք տէրէճէտէ
տիր : Նիւմէրուճ 37 տիր :

Եազընտա շէհրիմիլէ վիրուտինէ
պէլընիլէն տիկէր իբի վարօրտան
պիրինիլ գըլ թարաֆընտա կիւզէլ
պիր քէօշկ պուլուճմապտա տըր :

Թագաիմ վէ Դալաթա-սէրայը
մէվգըր միւլէթթիլիլէլէրի թա-
րաֆընտան տիւն 80 օգգա միգտարը
նօգսան վէգընի էթմէք զապթ օ-
լուճարազ, միւլհաթիլէնէ թէվգի գը-
լընմը տըր :

Պուճանտան պիր սէնէ էվլէլ Պը-
րուսաւտա Քէշիլ տաղընա չըգմազ-
տա իքէն զապ օլմուշ օլան ինկի-
լիզ Մ. Մազմիլանըն իղինի պուլ-
մազ իւզրէ, կէնէն հաֆթա Պրու-
սանա աղիմէթ իթմիլ օլան միւս-
թէնիլիզ Յուլհաննէս էֆէնտի իլէ
ինկիլիզ ալօգաթը Մ. Բիրս վէ
Վիլաեթ միւլտաթի ումուճի մու-
վինի ֆիքրի էֆէնտի, Քէշիլ տաղը-
նա չըգըպ, իւլ կիւն թէհարիեա-
թը լազըմէ վէ թահգըզաթը ամի-
գէ իճրա իթմիլէր իսէ տէ, պիր
շէյ պուլմաեա մուվաֆֆազ օլա-
մամըլլար տըր : Յուլհաննէս էֆէն-
տի պու սապտէ պիւլ մազաթա
թանգիլմիլլէ, Ստիլիէ նէզարէթիլէ
թագաիմ իլլէմիլ տիր :

Միւմաիլէյն, մազաթաթա մէջքեր-
լէնիլ ճէվապընա ինթիլարէն Պը-
րուսաւտա գալմիլ իսէ տէ, րէֆա-
գաթընտա պուլուճան տալա վէ-
քիլի Մ. Բիրս շէհրիմիլէ ալտէթ
իթմիլ տիր :

Պու իշտէն տօլաեը մազնուճէն
թահթը թէվգըլթա պուլուճան իւլ
նէֆէր չօպան հազգընտա իշպու
մազաթա իւզէրինէ Ստիլիէ նէ-
զարէթինճէ պիր գաւար վէրիլէճէ-
կի միւլէթմիլ տիր :

Անատուլ տէմիր Եօլու մէ-
մուրլարընտան Մ. տը Ժէրսու իլէ
Մ. Մէթօրու տաղա գալտըրմիլ օ-
լան հայտուտարտան իւլ նէֆէրի-
նիւ Բազարճըք ճիհէթլէրինտէ վա-
գը պիր օլմանտա մուհասէրէ իտի-
լիպ թէվգըլթիլէ մէմուլ իտուկի
միւլթաիսպէր տիր :

ԻՍՏԱՆՆ ՎԱԼԻՅԷ

32

պիր վազըթտա սիգէ թագաիմ օլուճմամը օլաու-
ղուճ հալտէ, պուրաեա տիկէր նէ՝ սէպէպլէ կէլ-
պիլիլիմ :

Եազըն կէլին :
Սէրժ. եաղալաւը, վէ մատամ Գուրալիլէֆ՝ օլու-
նուճ զարիպ թապիլիլի կէօրմէքլէ, Եիւզիւնիւ հըֆզ
իտէն գալըն նիգապ ալթընտա թէպէսիւմիւնիւ մէն
իտէմէեօրտու :

Մէրգուճ, թանըլմազ պիր սէտա իլէ, իֆատէսի-
նէ չու վէճհիլ տէվամ իթտի :

Միւլաթազպէլիլիլի մի անլամազ իսթէեօրտու-
նուզ :

Էվլէթ :
Մէսէլա նէ՝ օլաւազընը, վէ նէ՝ գատար վա-
գըթ եաղաեաճաղընը, պուլուարը մը պիլմէք արզու-
սինտէսինիլ :

Նէ՝ օլաւաղընը զաթլէն պիլաիլիմտէն, սիգին
քէշիլ իթմէնիլէ ինթիեաճըմ եօգ տուր : Վալիլտէմին
սէրվէթի պուլուճմաւալլա, պանա պիր միրաա պրազա-
ճաղընա էմինիմ : Պիւնապէրին միւլաթազպէլ հազգընտա
իշթիլալ իթմէթլիլիմ պէյնուտէ տիր : Նէ՝ վազըթ
թէրքի հաեաթ իտէճէլիլէ կէլինճէ, պուճու պիլմէեի
արզու իթմիլ :

Էօյլէ իսէ, պէնտէն նէ՝ իսթէմէէ կէլտինիլ :
Ֆիքրիմի իշպալ իտէն պիր թէշէպիլիստէ մու-
վաֆֆազ օլուպ օլմաեաճաղընը անլամաեա :
Մէսէլէ՝ աղէէէ տալլի մի տիր :
Խայր :
Տիմէք աղ ռու մուհապէլէթ տալլի տիր :
Իշթէ պու սիւպիլիլի պիր աղ ապէս տիր : Զանն

Իտէրիմքի, քէնտի իլլէրիմի սիգէ հիքեաեէ իթմէք
իշին պուրաեա կէլմէմիլիմ տիր :

Սիգի խօնուտ իթմէք իշին նէ՝ կիպի վասըթա
գուլլանազըլընը իսթէեօրտուճ :

Տիմէք վասըթալարընը քէք չօգ տուր :

Էվլէթ, քեաղալար, գաշվէ թէլիֆէսի, եու-
մուրթանըն պէեազը վէ աղիլթրոմանի իլէ միւլաթազ-
պէլի քէշիլ իտէպիլիլիմ :

Աղիլթրոմանի նէ՝ օլուեօր :

Սաղ պիր խօրօզ վէ պիր ալուճ Ելմ վասըթա-
սըլլա միւլաթազպէլի քէշիլ իթմէք տիր :

Սէրժ, գաղապա իլէ կիլմէսինտէ, Նաթիճա,

Պուլարտան պաշազ վասըթալարընտա վար
տըր, տէտի :

Խայր, խայր, Ֆալմա քեաղալար իլէ պազըլ-
մասըն թէրճիլ իտէրիմ :

Պատէհու Սէրժ, աղէ շիգտանըն չըգարըպ, պէշ
Եիւզ ֆրանզլըզ պիր պանգնօթ ալտը, վէ պուճու
Ֆալճընն եանընա վազ իթտի, վէ գօնթիլիլի իսթա-
րը իւզէրինէ օթուրտու :

Մէրգուճ քեաղալարը գարըլալըն, օլուճնա
քէստիլթիլիլի սօնրա, մուսմէլլի միւլթաթէսինէ
պաշալալ :

Մէջպուրէ, չու եօլտա իֆատէէ աղազ իթտի :
Չիհնիլիլի պիր թաապլուր վար տըր : սիլ

տալիմա կէնճ պիր գըզը տիւլիւնիւեօրտուճ, վէ չու
էսնտէ ֆիքրիլիլի իշպալ իտէն պաշալընա մատտէ
պու տուր :

Սէրժ. - Օ կէնճ գըզ՝ էսմէր մի, սարը՝ մը տըր :

Էսմէր տիր :

Չէնիլիլի մի տիր :

Խայր :

Փամիլեաթ քէսթիլիլի մի տիր :

Էօթսիւզ տիր վէ ֆամիլեաթ եօգ տուր :

Սէրժ. մէջքեր իւլ ճէվապտան հայրէթտէ գաւա-

րազ, վէ օթուրտուճու եէրտէն գալգարազ,

Իշթէ պու զարիպ. պիր նօգթաթըն պիլէ շա-

լըմաթընը, Լաքին սիգ պու շէյլէրի քեաղալարաա

նաթը կէօրիւեօրտուճ, տէյի սիւալ իթտի :

Տիկէր պիր շէյ տահա կէօրիւեօրտու :

Նէ՝ կէօրիւեօրտուճու. չարուգ սէյլէնիլ :

Չիքր իթտիլիմ կէնճ գըզ աղըլը տըր :

Սահիլ մի :

Էվլէթ, սահիլ. քեաղալար ալա եալան սէյ-
լէմիլլէր :

Իգամէթ իթտիլի մահէլլ նէրէսի տիր :

Պիր քէյ տիր :

Բարիստէն ուզաղաւ՝ մը տըր :

Խայր, եաղընտա :

Ալիմ Ալլահ, սիգ սէվտիլիմ գըզը թանըմալը-

սընը :

Ֆալմը գարը պաշըն սալաեաթազ,

Սիլ օ կէնճ գըզը սէվլէպիլիլի, տէտի :

Պու օլմաթը. իշթէ շիտի պու քեաղալարընը
եանընտար :

— Սէլանիքտէ օն պէշ տես եա-
զըն պիր զէմանտան պէշու եաղ-
մուր եաղմամբ, օլտուղու հալտէ,
կէշէն բէշէնպիշ կիւնիւ պիր սաաթ
գատար, վէ Գէօրիւլիւ գաղապըն-
տա տախի իրթէնի կիւնիւ 24 սաաթ
միւթէմատիէն, վէ Լանգաղա գա-
ղապընտա տա ճուստա կիւնիւ եաղ-
մուր եաղաղը, վէ մէզրուսթա
հաաթթը թաղէ վիրտիկի խապէր
ալընմիշ տըր:

— Սէլանիք իւէ Գէսէնտիրէ արա-
սընտա Մատէնքէյիւ օրմանը եէ-
տի կիւնտէն պէրու եանմագտա ի-
միշ:

— Թօրհանէ իւէ Թագսիւմ ճիւլա-
րընտա տիւն վէ Եվլէքի կիւն ի-
կիրմի գատար քէլպ զէշիր իւէ թէ-
լէֆ իտիրմէքէ, միւթէմատըրլարը
զապըթաճա արանմագտա տըր:

— Պու սապաշ սաաթ 12 րատտէ-
լէրինտէ Բանկալթիտէ Հարպիւե
մէքթէպի գարշըսընտա քեարկիր
պիր խանէտէն հարիգ զուհուր ի-
կտիւպ, եալընըզ մէքէրու խանէ
միւթէլէքէ օլմուշ տուր:

— Պու կիւնիւրտէ Այիսթէֆանօս-
տա պիր Բոււմ պալըգճը, տէմիր
եօլու գաթարը պարշըսընտա կիւն-
լէք քէնտի քէնտիսին թէլէֆ իթ-
միշ տիր:

ՏԵՆԻՉ ԳՈՋԱԼԱՐԸ

Իտարէի Մախսուսէնին Շարգ նամ
վարօրուսնու գաղաղէտէ օլտուղու-
նու՝ ալընան խապէրլէր թաստիգ ի-
տիւրլար: Շու գատար քի վարօ-
րը մէքէրու ճիւտտէ իմանընա կիր-
տիկի սըրատա պիր մէքճան գաեա-
սընա օլթուրմուշ, վէ գուրթարը-
մասընա իւմիտ եօգ իմիշ, Էշեպը
ասքէրինէ իւէ Հիճազ Ֆէլաքէթ-
զէտէկեանը իւին երգապտան իպա-
րէթ օլան համուլէսինին պիր գը-
մը գուրթարըմաեա չալընըլէտը:

— **Չանապ-գալէ իման րէյիտինտէն**
Պահրինէ նէղարէթինէ վիրուտ ի-

տէն պիր թէլէկըսթէմաէտէն, Էօյտ
գուրթարընտա պիր վարօրուսնու
պիր ինկիլիզ վարօրու արաղընտա
միւսաաթէմէ վուգու պուլմուշ օլ-
տուր զուսնու անլաշըրտըրըն: Եալմիշ
իտիր: Ալընան մալիւմաթը արիւրէ-
նէ նէղարէն, ինկիլիզ վարօրու:
Էօյտ գուրթարընտա Պէլինիւ իս-
մինտէ պուլուսնան վարօրուսնու եան
թարաֆընա տիւլիւշ, վէ Պէլինի-
սին գումանտան անպարտար սու
կիրտիկինի կէօրմէքէ, վարօրու
Չէրիկօ ատարընտ սահրինտէ գա-
րաեա օլթուրմուշ, Էաքին ինկիլիզ
վարօրու եօլուսա տէվաճ իթմիշ
տիր:

Տիւնքէրքտէն վիրուտ իտէն պիր
թէլէկըսթէմաէտէ նէղարէն, Իս-
լանտ գուրթարընտ 13 գրթա
քիւլիւք վարօրու Օրդատ ատալա-
րընտա գաղաղէտէ օլարագ զարգ-
վէ Էլլի թալիք թէլէֆ օլմուշ տուր:

Տէրուսնու 215 նուֆուս պու-
լուսնան Սէաուրին նամ վարօր, մէ-
մալիքի միւսթէմալը Ամէրիգատա
Մինէսթատա Բիթին նամ կէօլտէ,
չէտիտ պիր րիւզկեարտան տէվրիւլի-
վէ անճաղ օլթուգ գատար նուֆուս
գուրթուրապիւմիշ տիր: Շիմաիե
գատար 120 նաշ չըղարըմիշ տըր:
Գուրթուրապիւր իւինտէ պուլուսնան
գաթթան թէվգըֆ օլուսնուստուր:
Միւմալիլէյ, պիգայտ պուլուսնու
վէ հալթթա վարօրա, իպթիտա-
րընտան զիւստէ եօլուս ալմիշ օլ-
մասընտան սուսեը մուսիւզէ ի-
տիւրլար իմիշ:

Ալթմիշ նէֆէր թալիքէսի պուլու-
սնան Բաօլինի նամ Չին վարօրու
տէնիլին օլթարընտա թուրթուշապ
20 տէն զիւստէ նուֆուս եանմիշ տըր:
Պու վարօր, քի իլիեթիլի քիպիրիթի
համիլէն Շանկալտան հարէքէթիլէ
Հօնկըօնկա կիրտիւրմուշ: Քիպիրիթ-
լէրին թուրթուշապտան ալթէշ
տէրշալ վարօրա սիրաեթ իթմիշ,
վէ թալիքէլէրտէն պարլար քէնտի-
լէրինի գուրթարմա իւին սուեա

ալթարմիշար տըր: Նանքին նամ վա-
րօր, տիւման կէօրտիւկիւստէն,
եարտըմա եէթիլիւշ, վէ Էքի գաթ-
թան իւէ 21 նէֆէր թալիքէսի գուր-
թարմա կիւլիւ, տիկէր իքի վարօր
տախի սալիր 21 նուֆուս սու գուր-
թարապիւմիշ տիր:

ԳՍՅԻՄ ՎԱԼԻՏԷ

Ղաղէթաճըղտա թէֆրիգա շէք-
ինտէ տէրճ իթմէքտէ օլտուղուսզ
իւպու րոմանըն պիրինճի գըմը խի-
թամ պուլմուշ օլմասընա, պարճա
քիթապ շէքլինտէ վէ Էքի ճիւտտէն
իպարէթ օլարագ թապ իթտիրմիշ
վէ ճիւլէթմիշ օլտուղուսզ տան,
մէքէրու իքի ճիւտի 20 զրուշ ֆի-
եալթիլ սաթընա չըղարմիշ տըր:
Իշթիրապընտ արղու իտէնիւր տողու-
տան տողու վէ եախուտ ղաղէթա-
մըղըն միւզէքիլի վասըրմասընա
մաթապարտան ալապիլիլէրէր:

Իպուր իքի ճիւտի 692 սահիֆէտէն
իպարէթ օլուպ, րիւլիւք հըուֆաթլա
թապ իտիրմիշ տիր:

Թաղարտան իշթիրապընտ արղու
իտէնիւր իւին րօսթա իւճըթիլի պիլգէ
պիտ օլարագ 22 զրուշա կէօնտէ-
րիլիւ:

ՍԱՐՐԱՖԻԵ

ԳԱԼԱՔԱ ՊՈՐՍԱՐ

Գալաթա 14 յուլիս

Գ. ումուր 13 գաթ. Գ. Բ. 19 31

Գ. յուլիս 14 աշըլ տուպլը Գ. Բ. 19 30

Իւնիֆիէ գաթ. յուլիս Գ. Բ. —

Սէրի Ա. Ա. Իսթիգրապ 40 0

« B. Բ. 20 0

« C. Գ. 19 30

Բուսէլի շըմէնտէ ֆէրի 76 75

Ագէշ ֆայիլի 06 0

Բարօր 0

Հէվալէպիգ 45

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ 09 07

Սթանպուլ պանդասը 06 37

Սօսիթէ ժէնէրալ 04 33

Թրամվայ 04 37 1/2

Սօսիթէ Օթթօման պանդասը 4 29

ԱԳՅԷԼԻՐԻՆ ՖԻԵՍԻՍԸ

Օսմ. լիւրաւ 100 զրուշտան Զ. Բ. 1

Պէեաղ Մէճիտիէ ֆարգը 1 8 14

Մէթալիք » 100 10

Պէշիք » 100 20

Ալթըլըք » 100 20

Ինկիլիզ լիւրաւը 110 46

Յրանսըղ ալթուսու 87 28

Բօլ » 90 35

Գրէմիշ ալթուսու 51 20

Գարաօն գայմիսի 07 72

Իսթիգրապ տախիլի 00 00

Սապաշ Գ. Բ. 55 30

Էյլէն Գ. Բ. 54 30

ԷՏԻՐՆԷ—ՏԷՏԷԱՂԱՃ ԽԱԹԹԸ

ԴԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ 222				ԴԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ 221			
Պէշէր Սալը, Բէշէշէպիլի վէ ճուսա Իրթէնի կիւնիւրի հարէքէթ իտէր:				Պէշէր Բաղար իրթէնի, Չարշէպիլի վէ ճուսա կիւնիւրի հարէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՍՆ		Ս.		ՍԹԱՍԻՍՆ		Ս.	
Տէտէ-աղաճ . . .		Ագլամ		Էտիրիէ . . .		Ասալաշ	
Յէլրէ . . .		12 20		Հարէքէթ . . .		8 00	
Պիրիլի . . .		1 29		Պուրի . . .		8 50	
Սուֆիլ . . .		2 33		Գուշէլ-Պուրիլ . . .		9 40	
Տիւնիթ օգա . . .		3 34		Տիւնիթ օգա . . .		10 15	
Գուշէլ-Պուրիլ . . .		4 36		Սուֆիլ . . .		11 20	
Ուրիլ . . .		5 19		Պիրիլի . . .		12 24	
Էտիրի . . .		5 46		Տէրրէ . . .		1 70	
Էտիրի . . .		6 40		Տէտէ-աղաճ . . .		2 22	
		Ագլամ				Ագլամ	

— Ֆէրար իտէրիւմ. սիւզ օ գըզը սէվմէգսինիւ,
անճաղ արղու իտիւրուսնուգ, Սէվմէք վէ արղու իթ-
մէք՝ պաղապաղա շէյլէր տիր: Արղու իթմէքլէք՝
մահա գուզլէյի թէլիպիւրիլիէ մահսուլու օլուպ,
գալալէ ճուսուլի եօգ տուր: Սիւզ օ գըզը ալտաթմաճ
իսթէքօրսուսնուգ. վէ պուսնու իւին տէ հէր շէյի եա-
բաճաքսընը: Մէրգուսէնէ եալանլար սէյլէնէճէք-
սինիւ, բարաղ վատար վէ սալթէ եէմինլէր իտէճէք-
սինիւ, շիշէք պուքէթլէրի վէ միւսթէվէրլէր թաղարմ
գըլաճաքսընը... հաթթա պու սապաշ տա քէնտիսի
իւին պիր էլմաս սաթըն ալտընը:

Սէրթ՝ չալըրմաեա պաղապարագ,
— Քեաղըլար մը պու խուսուսու սիւլէ խապէր
վէրիւրլար, տէյի սիւլալ իթտի:

— Էվլէթ, վէ եալընըզ պու խուսուսու խապէր
վէրմէքօրլար, իլլա պօշ եէրէ չալըրմաճտա օլտուղու-
սուսու տախի պիրտիւրիւրլար:

— Վաշ, օ կէնճ գըզ պէնի րէտտ մի իտէճէք
տիր:

— Էվլէթ, զէրրէ գատար իւմիտ էսէրի պրագա-
եարագ րէտտ իտէճէք տիր:

— Պիր տիկէրինէ մուհապլէթի մի վար տըր:

— Անը պիլմէմ:

— Նիշին:

— Չիւնքի պէնիւմ, իւլիւմ ատէմ իւէ օլմանըպ,
սիլին իւէ տիր: Քեաղըլար անըն հաղընտա հիշ պիր
խապէր վէրմէքիւ, սիլին հաղընտա խապէր վէր-
մէքտէ տիրլէր: Վէրտիլլէրի խապէր տէ ճու տուր:

— Էվլէթ իտար իտէրսինիւ, պու հարէքէթի մէճէ-
նանէ-
նիւ սիլին իւին մուղիւր օլաճաղ տըր: Սիլին էնտիլէ-

լէրէ վէ քէտէրլէրէ սէվգ իտէճէք տիր: Իմտի Էվլէր
մէնֆաթաթընը իսթէրսինիւ, պու հարէքէթտէն ֆա-
րիւզ կէլմէլիսինիւ:

— Քեաղըլարընըզ հիշ իւէ եարամաեօրլար, վէր-
տիկիւմ աղէշէն թէլէսիւֆ իթմէկէ պաղապարմ:

— Պիր վալիտէնիւզ վար քի, սիլին տէրէճէյի նիհա-
եէտէ սէվէր, ատէթա սիլին իւին եաղաճաճա տըր:
Մէրգու, սիլին պիւրիւք պիր սէրվէթ պրագաճ ի-
շին էլլինտէն կէլէնի սիլին իթմէկէճէք տիր:

— Ագիլէմ մատամ, սիլ պէնիւմ վալիտէմի թանը՝
եօրմուսուսնուգ:

— Սիլին քիմ օլտուղուսնուգ պիլմէտիկիւմ հալտէ,
վալիտէնիւզ նաւը թանեապիլիւրմ: Քեաղըլար
սէյլէքօրլար, Շու էսնատէ վալիտէնիւզ սիլին իւին
ֆէվգէլաւտէ բարաղ պիր իգտիվաճ հաղըլաեօրլար,
սիլին միւքէմիլ պիր իսթիլապլ թէլէմին իտէճէք տիր,
Էաքին սիլ պաղը մէճնուսնէ հարէքէթլէրիլիւզ վա-
լիտէնիւզ թասաթլուրլարըն իլլալ, վէ ինրասընը
միւմքիւսիւ իտէպիլիւրիլիւզ, Սիլ գուրու վէ պօշ պիր
գալալ սահիպիլիւրիլիւզ, վէ քէնտի մէնֆաթաթընը
մատա պիր շէյ տէ տիւլիւնմէգսինիւ, Անճաղ քէնտի
իւլթիւքաթընը վէ թապիլի հիստիւթընը ինրա իթ-
մէկի տիւլիւրիւրիլիւզ... Հաթթա վալիտէնիւզ տէ
սէվմէգսինիւ:

— Իշթէ պու եալան, հէմտէ ալըղտան ալըղա եա-
լան... պէն վալիտէմի սէվէրիւմ, Էաքին պէնիւմ պիլտի-
կիւմ եօլտա սէվէրիւմ: Շու գատար քի վալիտէմին էյ-
լէ թիլթիլ խուլարը վար քի, չօգ տէֆա եանընա եաղ-
լալըմաճ, Իֆատէմին տողու օլուպ օլմատընը
քեաղըլարընըզ սօրաթանըզ, անլարսընը:

— Վալիտէնիւզին բէք չօգ մէշղուլիէթի վար տըր:

վէ պու մէշղուլիէթին պիւրիւք գըմը սիլին պիտ
տիր: Քեաղըլար պէյլէ տիւրլար: — Սիլին եանը-
նըղտա կէօրտիւկիւմ Մաշա սօգուղուսու ղաեթթ թէլ-
տիտալէր տիր, Ելլանլար վէ պաղաճալար Էթրաթընը
իւսթա իթմիլլէր տիր: Տիգգաթ իտին, Էվլէր վալի-
տէնիւզ օլան ճու Գուրա գըզընըն Էթրաթընա մուվա-
ֆըզ հարէքէթ իթմէգսինիւ, պիւրիւք ֆէլաքէթլէր
կիրիֆթար օլաճաքսընը:

— Պէն սիլին էտէպիւթ տէրսի ալմաեա կէ-
մէտիւմ, մատամ, Իմտի, միւլաթաթընըզ արթըզ իթ-
թամ վէրլէրմ: Պահընը իթտիկիւմիւզ կէնճ գըզ կիւ-
նիւն պիրիւտէ պէնի սէվմէճէք մի տիր:

— Ասլա:

— Պաղալըմ... շիմտիլիւ Ալահա ըմարալաթ,
աղիլէմ մատամ: Պէշ լուի ալթուսնուսնա մուգապիլ,
պաղը հաղըլէթլէր իւէ պէրապէր, պիր թաղըմ ու-
եար ուշաղ սէօղլէր տախի սէյլէտիլիւզ: — Պու սէ-
պէպլէ միւլթէրիլիւզ օլաճաղընը բէք տէ մէմուլ իթ-
մէքին:

Սէրթ՝ աեաղա գաղաղընտան, Նաթիճա՝ չանը
չալտը, վէ կէլէն Թիւրթիլլէր:

— Միւսիւրիւ կէօթիւրիւն, տէյի էմր իթտի:

Սէրթ, արապաթընա կիթտիկի էսնատէ, քէնտի
քէնտիլիւ շէյլէ տիւլէքտէ իտիր:

— Շու ֆալըզ գարը պիր աղ մէճնուսնէ տիր, վէ
քեաղըլար տա հէր հալտէ եանըլաեօրլար: Բօղի
շիֆթիլիլիլիլի կէնճ գըզը պէնի սէվմէճէք մի... պա-
նա մուսապիլիլիլի մի իտէճէք... Սէրթ Գու-
րապիլիլիլի... խալը, խալը, պու միւսթին տէյիլ տիր: